

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИНТЕРНО-РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ СРБИЦА**

ОКТОБАР, 2011-2016

САДРЖАЈ

<i>Увод</i>	
• <i>Уводна реч прецедника општине</i>	
• <i>Одлука Скупштине општине о усвајању ЛАП-а</i>	
• <i>Захвалност учесницима у процесу израде ЛАП-а</i>	
<i>Сажетак (резиме) ЛАП</i>	
<i>Поглавље 1.</i>	
<i>Општи подаци о општини Србица</i>	
<i>Поглавље 2.</i>	
<i>Подаци о ИРЛ у општини</i>	
<i>Поглавље 3.</i>	
<i>Анализа ситуације и спорна питања ИРЛ.</i>	
<i>Поглавље 4.</i>	
<i>Приоритетне циљне групе</i>	
<i>Поглавље 5.</i>	
<i>Општи и специфични циљеви</i>	
<i>Поглавље 6.</i>	
<i>Активност-Задаци реализацију ЛАП-а</i>	
<i>Поглавље 7.</i>	
<i>Ресурси / Буџет</i>	

Поглавље 8.

Аранжмани за примну.....

Поглавље 9.

Праћење и оцена успешности.....

Увод, уводна реч Преседника Општне Србица

У складу са Стратегијом одрживог опстанка и повратка на Косову и Метохији, Министарство за Косово и Метохију као и Уставом Републике Србије и свих позитивних прописа установљено је право свих расељених лица да се врате на претходно место пребивалишта и да поврате своју имовину.

У општини Србица по доласку Међународних снага расељена су у потпуности насеља Србица, Рудник и следећа села Радишево, Леочина, Которе, Доњи Стрмац у којима није остао ниједан становник Српске националности.

На подручју општине Србица под вликим притиском су остали да живе само мештани села Суво Грло Бање које су једине енклаве.

У периоду од 2000 године до данас вратило се укупно 23 интерно расељених лица.

За већи повратак потребно је створити условне да би се одједном вратио већи број лица по засеоцима због веће безбедности. Такође је потребно остварити следеће активности у циљу анимирања ИРЛ.

- организација иди – види посета
- организација тематских округлих столова за повратак и реинтеграцију
- Пружање правне и административне подршке ИРЛ
- Пружање транспорта помоћи ИРЛ породицама и мониторинг и евалуација
- Припрема техничких пројеката у стамбеној реконструкцији
- Одобравање мини бизнис планова за самостално отпочивање послова

Шта подразумевамо под ЛАП за унапређивање положаја интерно расељених лица у општини Србица

У овом документу подразумевамо процес доношења одлуке о томе које су промене значајне за живот интерно расељених лица, намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Општин циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе интерно расељених лица. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи ИОМ. Корисници пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за интерно расељена лица: Комесаријат за избеглице републике Србије, Министарство за Косово и Метохију и Министарство рада и социјалне политике, као и друга надлежна министарства општински повереници за избегла и интерно расељена лица и одабране општине. У оквиру овог документа, под интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије.

Локални план акције за унапређење положаја интерно расељених лица доноси се на период од пет година, са детаљном разрадом.

За потребе процеса, прикупљања и анализе података коришћени су следећи извори: разговори са потенцијалним корисницима, састанци са локалним актерима, различити извештају и документа, подаци Комесеријата за избеглице, општинско повереништво, Црвени крст. Процес је спроведен у периоду: октобар, новембар и децембар 2011 године.

Захвалност учесницима у процесу стварања Локалног акционог плана

Ради израде локалног акционог плана Скупштина општине Србица је формирала групу са једним циљем да ураде свој план како би побољшали положај ове групације. Ову радну групу чине представници локалне самоуправе, Центар за социјални рад, Црвеног крста и Повереништва.

Основна улога радне групе је да реше проблем ИРЛ

- обезбеди потребна документа
- размењује информације
- примењује усвојене методе
- планирање успешности Локалног акционог плана
- ради завршни документ
- нацрте докумената који ће бити предложени Скупштини на усвајање

Чланови радне групе за израду Локалног акционог плана за унапређивање положаја интерно расељених лица на подручју општине Србица су:

1. Дејан Томашевић, дипломирани технолог- председник СО Србица,
2. Снежана Кељановић, дипломирани педагог, Директор Центра за социјални рад,
3. Љиљана Томашевић, економски техничар- секретар Црвеног Крста,
4. Љубиша Радовић, дипломирани правник, Секретар Скупштине,
5. Невенка Павловић, правник, радник локалне управе,
6. Милутин Здравковић, Професор географије, члан већа,
7. Светлана Томашевић, економски техничар- Повереник за избеглице

Општина се захваљује свим учесницима који су активно радили на изради акционог плана за унапређење положаја интерно расељених лица на подручју општине Србица.

КРАТАК САЖЕТАК

(резиме)

Локални акциони план за унапређење положаја и интерно расељених лица у општини Србица (2011-2016) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша основне услове живота и бољу могућност за интерграцију и интерно расељених лица у локалну заједницу. Према званичним подацима које имамо у нашој општини имамо 7 породица интерно расељених. Један број ИРЛ је из помоћ Министарства за КиМ, добило куће и реконструкције кућа.

Општи циљ Локалног акционог плана општине Србица је:

Побољшати опште услове за живот ИРЛ у општини Србица, кроз пројекте за стамбено збрињавање и самозапошљавање.

Специфични циљеви:

-До 2016 године најмање три породице ИРЛ кроз програм помоћи у грађевинском материјалу за завршетак започетих објеката и адаптацију безусловних стамбених објеката.

- До 2014 године помоћи стамбено збрињавање две породице ИРЛ и кроз програм помоћи и изградњи монтажних кућа.

- До 2015 обезбедити помоћ за ИРЛ економско оснаживање кроз доходне активности, побољшати социјалне-материјалне услове и животни стандард.

Процењује се да ће за реализацију ЛПА за унапређење положаја ИРЛ у општини Србица у периоду од 2011-2016 годинне бити потребно издвојити

око 250.000 еура. Општина се финансира из буџета Републике Србије и треба обезбедити средства путем донација.

Локални план као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију за праћење активности.

НАЦИОНАЛНА ПРИПАДНОСТ	БРОЈ
Срби	10%
Албанци	80%
Роми	5%
Остали неопредељени	5%
УКУПНО	100%

Поглавље 1. Основни подаци о општини

Општина Србица се налази у Косовско метохијској котлини тј.у Дреници. Дреница је брдско планински крај. По висини и рељефу дели се на Горњу чије се седиште Глоговац и Доњу чије је седиште Србица. Општина Србица као територијална јединица граничи се са општинама Косовска Митровица, Зубин Поток, Исток и Клина. Србица је општина Косовско-Митровачког округа, у чијем саставу се налази 52 села од којих су Срби заступљени само у 2 села Бање и Суво Грло. У девет села раније су живели Срби и то у граду Србица, Руднику,Радишеву,Леочини, Котору, Доњем Стрмцу. Већину становништва данас чине Албанци, Роми па Срби.

Табела 1.
Национална структура становништва општине Србице

Старосна структура у општини Србици је на завидном нивоу, становништво је младо, већи део становништва чине деца.

Табела 2.

Подаци - попис	Година	2011	
Број становника	500	372. жене	128. мушкараца
Структура према броју деце	61- Суво Грло 54- Бање	35 ж 29 ж	26 м 25 м.

У општини Србица већи број радника је упошљена у државно сектору Општина Србица има: Основну Школу, Средњу Техничку Школу, Црвени крст, Центар за социјални рад. Амбуланта, Радио-станицу и поред наведених институција становништво је махом незапошљено.

Табела 3.

Незапослен број	Суво Грло	Бање
	55	27

Социјално економски показатељи у општини Србица

Табела 4.

Материјално- обезбеђене породице МОП	
Укупан број корисника у оквиру породица	123
Укупан број корисника деце	35
Једнократне новчане помоћи у 2009- 2011	
Укупно исплаћених једнократних помоћи	149
Укупан број лица која су обухваћена једнократном помоћи	447
Укупан број деце која су обухваћена једнократном помоћу	15
ДЕЧИЈИ ДОДАТАК У 2010. години	50

Треба напоменути да општина Србица спада у најмлађу општину. Финансира се из буџета Републике Србије.

На локалним изборима маја 2008. године конституисана је Скупштина општина, коју чине:

Скупштина општина

(19 одборника)
Општинско веће (5 чланова)
Председник општине
Општинска управа

Бригу о ИРЛ у општини Србица води Црвени крст, Центар за социјални рад и недавно изабрани повереник.

У општини Србица данас борави у селима Суво Грло и Бање 7 ИРЛ. Локална самоуправа је уложила доста тога око обезбеђивања животних услова за ова лица. Највећи проблем представља незапосленост за ову популацију. За њих је неопходно да ми се обезбеде основни услови за живот: смештај, запослење и школовање.

Место	Мушки	Женски	Укупно
Жаково СО Исток Суво Грло СО Исток Которе СО Србица	10	13	23

Подаци о ИРЛ

Поглавље 3. ***Анализа ситуације и закључци***

Што се тиче саме анализе у нашој општини обухватили смо квалитативне анализе и то:

- Анализу или преглед документације
- Стратешки план економског развоја општине Србица
- ЛПА за унапређење положаја ИЛР

У општини Србица реализовани су пројекти од Министарства за КиМ за изградњу две куће ИРЛ, и за реконструкцију. Од Црвеног крста и Социјалног рада ИРЛ су добили и пакете хране и једнократне новчане помоћи.

Закључак: да се ИРЛ обезбеде што бољи услови за живот, бољи животни стандард и подстицај у виду запослења, обезбеђивања мини бизнис планова за самостално отпочивање послова.

Најважнији закључак анализе су: кључне заинтересоване стране за унапређивање ИРЛ. Приоритетне групе су ИРЛ и социјалне угрожене породице.

- вишечлане и вишегенерацијске породице
- млади брачни парови
- старачка домаћинства
- једнородитељске породице
- хронички болесници

Кључни партнери у локалној самоуправи су:

- Општина
- Комесаријат за избеглице
- Центар за социјални рад
- Црвени крст
- Општинско веће
- Завод за тржиште

Анализа проблема:

Главни проблеми у општини Србица су:

- неадекватни услови за живот
- нерешено стамбено питање
- необразовање и квалификациона структура

Поглавље 4.

Приоритетне групе

- су становници ИРЛ и приоритети који немају решено стамбено питање
- **незапослени, радно способни, без квалификација**

Посебне групе су:

- самохрани родитељи
- жене
- хронични боленици
- породице погинулих на Косову и Метохији

Поглавље 5.

Општински и специфични циљеви

- **Општи циљ општине
Србице**

Побољшати услове за живот ИРЛ кроз програм пројеката за стамбено збрињавање и самозапошљавање.

Специфични циљеви општине Србице

- До 2012 године најмање 3 породице ИРЛ, кроз програм помоћи у грађевинском материјалу за завршетак започетих објеката и адаптације неусловних објеката.
- До 2016 стамбено збрињавање најмање 2 породице ИРЛ кроз програм помоћи у изградњи монажних кућа.
- До 2015 године обезбедити помоћ за економско осаживање кроз доходне активности, за 2 породице ИРЛ.
- Омгућити запослење радно способних ИРЛ у локалној заједници, чиме би се иста лица трајно везала за ово подручје.

Поглавље 6.
Активности-задачи за реализацију ЛПА

Табела ЛПА 1

Специфични циљ: Збрињавање 2 породице у изградњи монтажних кућа.							
Актив.	Период рализација	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер у реалацији	Буџет и др. ресурси
Потпис. уговора	15 дана	потпис	заведен	3.600.000 дин	Општина Србица	Одсек за урбанизам	Влада РС донатори
Форм. Комис.	7 дана	Форм. комисија	решење	Људски ресурси	Стамбена комисија	Одсек за урбанизам	Стране НВО
Усвајање правила	20 дана	усвојен	заведен		Стамб. Комисија лок. медији	Црвени крст и центар за соц.рад	
Јавни позив	20 дана	Објав. позива	Доказ о објав.		Локални медији		
Избор корисн.	15 дана	Предложен списак корисника	Примљени захтеви		Фирма на тендеру	општина	
Распис. тендера	15 дана	Објављен тендер	Текст тендера				
Избор понуђача	15 дана	Потписан уговор са добављачем	Записник коми. О избору понуђ.	Људски ресурси	Општи поверен.		

Испор. матер.		Испоручен материјал	Потпис листе				
---------------	--	---------------------	--------------	--	--	--	--

Табела ЛПА 2

Специфични циљ: Додела грађевинског материјала за 3 породице за довршетак започетих објеката и адаптацију неусловних услова.							
Актив.	Период рализација	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер у реалацији	Буџет и др. ресурси
Потпис. уговора	15 дана	потпис	заведен	1.900.000 дин	Општина Србица	Одсек за урбанизам	Влада РС донатори
Форм. Комис.	7 дана	Форм. комисија	решење	Људски ресурси	Стамбена комисија	Одсек за урбанизам	Стране НВО
Усвајање правила	20 дана	усвојен	заведен		Стамб. Комисија лок. медији	Црвени крст и центар за соц.рад	
Јавни позив	20 дана	Објав. позива	Доказ о објав.		Локални медији		
Избор корисн.	15 дана	Предложен списак корисника	Примљени захтеви		Фирма на тендеру	општина	
Распис. тендера	15 дана	Објављен тендер	Текст тендера				
Избор понуђача	15 дана	Потписан уговор са добављачем	Записник коми. О избору понуђ.	Људски ресурси	Општи поверен.		
Испор. матер.		Испоручен материјал	Потпис листе				

Табела ЛПА 3

Специфични циљ: До 2013 године обезбедити помоћ за економско оснаживање кроз доходовну активност за 4 породице.

Актив.	Период рализација	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер у реалацији	Буџет и др. ресурси
Потпис. уговора	15 дана	потпис	заведен	600.000 дин	Општина Србица	Одсек за урбанизам	Влада РС донатори
Форм. Комис.	7 дана	Форм. комисија	решење	Људски ресурси	Стамбена комисија	Одсек за урбанизам	Стране НВО
Усвајање правила	20 дана	усвојен	заведен		Стамб. Комисија лок. медији	Црвени крст и центар за соц.рад	
Јавни позив	20 дана	Објав. позива	Доказ о објав.		Локални медији		
Избор корисн.	15 дана	Предложен списак корисника	Примљени захтеви		Фирма на тендеру	општина	
Распис. тендера	15 дана	Објављен тендер	Текст тендера				
Избор понуђача	15 дана	Потписан уговор са добављачем	Записник коми. О избору понуђ.	Људски ресурси	Општи поверен.		
Испор. матер.		Испоручен материјал	Потпис листе				

Полавље 7. Реурси (буџет)

За реализацију – примену овог плана биће потребно 35.000 еура. Општина Србица спада у ред општина у Србији која се финансира преко буџета Републике Србије, неопходноје да се средства обезбеде донацијама и уз велику помоћ Р.Србије

Општина има своје земљиште у уступиће градњу за ове монтажне куће.

Поглавље 8.

Аранжмани за примену ЛПА у општини Србица обухватају локалне структуре које ће осигурати његово успешно спровођење за примену ЛПА. Потребно је управљање процеса примене ЛПА и структуре које управљају процесом на општинском нивоу. Оперативне структуре на општинском нивоу треба да реализују договорене програме, пројекте и активности.

- да буде што боље за ИРЛ

- да буде благовремено
- исплативо
- транспарентно

Структуре управљања су општинске радне групе које ће водити одговарајући евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Оперативна структура ће развити план међусобне комуникације у циљу успешније припреме и реализације ЛПА.

Поглавље 9.

Праћење и оцена успешности ЛПА је да систематски прикупљају податке, прати и нагледа процес примене и процењује успех ЛПА.

Временски период: спроводиће се за период од 2011-2016 године на крају сваке године извештај ће подносити Скупштина. Крајња оцена ће се дати на крају 2016 године.

Кључни индикатори: или показатељи постигнућа су:

- обухваћање ИРЛ
- финансијска средства издвојена за услуге
- ИРЛ (буџет, донације)
- Укључени различити актери у пружању помоћи за ИРЛ.
- Нове-услуге мера програма помоћи за ИРЛ.

Праћење оцена успешности биће: евидентирање корисника, анкете, извештавање и др.

Радна група биће одговорна за праћење и успешност рада на примени ЛПА.

Локални акциони план општине Србица одобрен је одлуком Општинског већа. Скупштина га је усвојила.

Закључак:

Општина Србица са својом неповољном демографском структуром, и присуством интерно расељених лица, може тренутне неповољне трендове поправити. Сви они имају проблем за запослење а приоритет им је самостални бизнис уз помоћ донатора...

У Србици-Бање

дана: _____

Повереник за избеглице О.Србица
Томашевић Светлана
